KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Wollastoniitti: Nordkalk W-series, Nordkalk W, Nordkalk Wicroll, Nordkalk NorWoll

Käyttöturvallisuustiedote täyttää asetuksen (EY) N:o 1907/2006,2020/878 REACH (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista), liitteen II vaatimukset.

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

Julkaisupäivä	31.03.2015
Tarkistuspäivä	02.10.2026

1.1 Tuotetunniste

Kauppanimi	Wollastoniitti: Nordkalk W-series, Nordkalk W, Nordkalk Wicroll, Nordkalk NorWoll
Synonyymit	Kalsiumsilikaatti
REACH-rekisteröinti, lisätietoja	Aine vapautettu rekisteröinnistä REACH asetuksen artiklan 2(7)b ja liitteen V mukaan.
CAS-numero	13983-17-0
EY-numero	237-772-5

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Aineen/seoksen käyttö	Wollastoniittijauheen pääkäyttökohteet (ei kattava luettelo): lasitteet, keraamiset rungot, maalien ja muovien täyteaineet, hitsauspuikot, metallurgiset jauheet, sementtikuitulevyt, kalsiumsilikaattilevyt ja -tiilet, alhaisten lämpötilojen tulenkestävät aineet, muovien ja tiivisteaineiden vahvistava täyteaine, tiemerkintämaalien, jarrupäällysteiden ja tiivisteiden vahvistava täyteaine.
Käyttötarkoituskoodi	PC-TEC-OTH Other products for chemical or technical processes

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Yrityksen nimi	Nordkalk Oy Ab
Postiosoite	Skräbbölevägen 18
Postinumero	21600
Paikkakunta	Pargas
Maa	Suomi
Puhelin	+358 20 753 7000

Sähköposti	sds@nordkalk.com
Verkkosivu	www.nordkalk.fi
Y-tunnus	1796277-5

1.4 Hätäpuhelinnumero

Hätänumero	Puhelin: 112 Kuvaus: Yleinen hätänumero Avoinna 24 h/vrk. Puhelin: 0800 147 111 tai 09 471 977 Kuvaus: Myrkytystietokeskus, PL 790 (Tukholmankatu 17), 00029 HUS Avoinna 24 h/vrk.

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

2.1. Aineen tai seoksen luokitus

CLP-luokitus, huomautuksia	Tuotetta ei ole luokiteltu vaaralliseksi asetuksen (EY) N:o 1272/2008 [CLP/GHS] mukaan.

2.2. Merkinnät

Muut huomautukset merkinnöistä (CLP)	Ei merkintöjä. Tuotetta ei ole luokiteltu vaaralliseksi nykyisen lainsäädännön mukaan.

2.3. Muut vaarat

PBT / vPvB	PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset, ks. kohta 12.5.
Terveysvaikutus	Käsittelyn ja käytön tyypin mukaan (esim. jauhatus, kuivaus) saattaa muodostua ilman mukana kulkeutuvaa hengitettävää kiteistä piidioksidia (kvartsi - kristobaliitti). Pitkäaikainen ja/tai merkittävä hienojakeisen kiteisen piidioksidin hengittäminen voi aiheuttaa keuhkofibroosia, josta käytetään myös nimitystä silikoosi. Silikoosin pääasiallisia oireita ovat yskiminen ja hengästyneisyys.
Muut vaarat	Ei tiedossa hormonitoimintaa häiritseviä ominaisuuksia.

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

3.1 Aineet

Aineosa	Tunnistaminen	Luokitus	Sisältö	Huomautuksia
Wollastoniitti	CAS-numero: 13983-17-0 EY-numero: 237-772-5	CLP-luokitus, huomautuksia: Ei luokitusta.	> 87 %	
Kvartsi (hienofraktio)	CAS-numero: 14808-60-7 EY-numero: 238-878-4	STOT RE 1; H372	< 1 %	

Seoksen kuvaus	Tuote sisältää epäpuhtautena < 1% kvartsia; kiteistä piidioksidia (hienofraktio) (CAS nro:14808-60-7).
Huomautuksia aineosista	Kaikkien vaaralausekkeiden tekstit ovat kokonaisuudessa osiossa 16.

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Yleistä	Hakeudu aina lääkäriin, jos tilanne on epäselvä tai oireet jatkuvat.
Hengitystiet	Siirrä henkilö raittiiseen ilmaan ja pidä lepoasennossa, jossa on helppo hengittää. Jos oireita ilmenee, toimita lääkäriin.
Ihokosketus	Ei tarvetta ensiavulle.
Silmäkosketus	Huuhtele silmiä välittömästi runsaalla vedellä useiden minuuttien ajan pitäen silmäluomia auki. Jos silmä-ärsytys tai muut oireet jatkuvat, hakeudu lääkäriin.
Nieleminen	Ei tarvetta ensiavulle. Huuhtele suu ja anna 1-2 lasillista vettä juotavaksi. Jos oireita ilmenee, toimita lääkäriin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Välittömät oireet ja vaikutukset	Ei tiedossa välittömiä oireita tai vaikutuksia.
Viivästyneet oireet ja vaikutukset	Pitkäaikainen ja/tai merkittävä hienojakeisen kiteisen piidioksidin hengittäminen voi aiheuttaa keuhkofibroosia (silikoosi). Silikoosin pääasiallisia oireita ovat yskiminen ja hengästyneisyys.

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Muut tiedot	Hoito oireiden mukaan.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1 Sammutusaineet

Soveltuvat sammutusaineet	Sammutusaine voidaan valita paloympäristön mukaan.
Soveltumattomat sammutusaineet	Ei tiedossa.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Palo- ja räjähdysvaarat	Tuote ei ole syttyvää.
Vaaralliset palamistuotteet	Ei tiedossa vaarallisia palamistuotteita.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Henkilösuojaimet	Paineilmahengityslaite ja suojapuku.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Yleiset toimenpiteet	Vältä pölyn muodostumista ja leviämistä.
Henkilökohtaiset varotoimet	Käytä asianmukaisia suojavarusteita. Vältä pölyn hengittämistä.

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Ympäristövarotoimet	Ei erityisiä varotoimenpiteitä.

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Puhdistaminen	Vältä pölyn muodostumista ja leviämistä. Vältettävä kuivana harjaamista. Kerää suihkuttamalla vettä tai imuroimalla aine soveltuvaan poistoilmanjärjestelmään. Kerää soveltuvaan astiaan hävittämistä varten.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Muita ohjeita	Ohjeet turvallisesta käsittelystä ks. kohta 7. Ohjeet suojavarusteista ks. kohta 8. Ohjeet jätteiden käsittelystä ks. kohta 13.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Käsittely	Huolehdi riittävästä ilmanvaihdosta (hyvä yleinen ilmanvaihto ja tarvittaessa kohdepoisto). Vältä pölyn hengittämistä. Käytä ainetta käsitellessäsi asianmukaisia suojavarusteita (ks. kohta 8). Käsittele varoen välttäen läikkymistä, roiskeita ja vuotoja.

Suojaavat toimenpiteet

Toimenpiteet aerosolin ja pölyn muodostumisen estämiseksi	Estä pölyn muodostuminen.
Ohjeita yleiseen työhygieniaan	Noudata kemikaalien käsittelyssä tavanomaisia varotoimia ja hyvää työhygieniaa. Älä syö, juo tai tupakoi työskennellessäsi. Kädet on pestävä ennen taukoja ja työn päättyessä. Riisu ja pese saastunut vaatetus ennen uudelleenkäyttöä.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastointi	Minimoitava ilman mukana leviävän pölyn muodostuminen ja estettävä tuulesta johtuva hajaantuminen kuormauksen ja purkamisen aikana.
Vältettävät olosuhteet	Yhteensopimattomat materiaalit ks. kohta 10.5.

Turvallisen varastoinnin olosuhteet

Soveltuvat pakkaustavat	Varastoi alkuperäisessä pakkauksessa tai säiliössä.
Säilytystiloja ja säiliöitä koskevat vaatimukset	Pidä säiliöt tiiviisti suljettuina. Tuotepakkaukset on varastoitava niin, että ne eivät voi vahingossa repeytyä.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Erityiset käyttötavat	Kohdassa 1.2 ilmoitettu käyttö.

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Aineosa	Tunnistaminen	Altistusraja-arvot	Vuosi
Kvartsi (hienofraktio)	CAS-numero: 14808-60-7	HTP-arvo (8 h) : 0,05 mg/m³ Huomautukset: Piidioksidi, kiteinen - kvartsi Alveolijae	
Epäorgaaninen pöly		HTP-arvo (8 h) : 10 mg/m³	

Valvontaa koskevat muuttujat, huomautuksia	DNEL/PNEC: Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole tehty, aineosien tietoja ei ole käytettävissä.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Toimenpiteet altistumisen estämiseksi

Asianmukaiset tekniset torjuntatoimenpiteet	Noudatettava työperäisen altistuksen raja-arvoja ja minimoitava inhalaation vaaraa.
Organisatoriset toimet altistumisen estämiseksi	Organisatorisia toimenpiteitä on käytettävä, esimerkiksi estämällä henkilökunnan pääsy pölyisille alueille.
Tekniset toimenpiteet altistumisen estämiseksi	Huolehdi riittävästä ilmanvaihdosta. Tarvittaessa kohdepoisto.

Silmien tai kasvojen suojaus

Soveltuvat silmiensuojaimet	Käytä tiiviitä suojalaseja.

Käsien suojaus

Soveltuva käsinetyyppi	Normaalisti ei tarpeen. Työntekijät, joilla on taipumusta ihotulehduksiin tai ihon herkkyyteen: Käytä sopivia tuotetta läpäisemättömiä suojakäsineitä.
Soveltuvat materiaalit	Ota yhteys suojakäsinevalmistajaan sopivan käsinemateriaalin valitsemiseksi.
Käsien lisäsuojaus	Tarpeen mukaan: Suojavoiteen käyttöä suositellaan ennaltaehkäisevänä käsiensuojauksena.

Ihonsuojaus

Soveltuvat suojavaatteet	Normaalisti ei tarpeen. Työntekijät, joilla on taipumusta ihotulehduksiin tai ihon herkkyyteen: Käytä asianmukaista suojavaatetusta.

Hengityksensuojaus

Hengityksensuojausta tarvitaan	Mikäli ilmanvaihto ei riitä pitämään aineosien pitoisuuksia annettujen raja-arvojen alapuolella tai muodostuu pölyä, käytä hengityksensuojainta.
Suositeltu välinetyyppi	Hiukkassuodatinsuojain. FFP2 - FFP3 (EN 149)

Asianmukainen ympäristön altistumisen hallinta

Ympäristöaltistumisen torjuminen	Pyrittävä estämään tuulesta johtuva hajaantuminen.

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto	Kiinteä. Jauhe.
Väri	Valkoinen.
Haju	Hajuton.
Hajukynnys	Huomautukset: Ei relevantti.
pH	Arvo: 9,5 Lämpötila: 20 °C Pitoisuus: 400 g/l
Sulamispiste / sulamisalue	Arvo: > 1400 °C
Kiehumispiste ja -alue	Huomautukset: Ei määritetty.
Leimahduspiste	Huomautukset: Ei määritettävissä.
Syttyvyys	Ei syttyvä.
Räjähdysraja	Huomautukset: Ei määritettävissä.
Höyrynpaine	Huomautukset: Ei määritettävissä.
Höyryn tiheys	Huomautukset: Ei määritettävissä.
Hiukkasten ominaisuudet	Huomautukset: Rakeen muoto: neulamainen.
Tiheys	Arvo: 2,85 g/cm³
Liukoisuus	Liuotin: Vesi Arvo: ~ 0,2 g/l Menetelmä: ISO 787/8 Nimi: Fluorivetyhappo Huomautukset: Liukenee.
Jakaantumiskerroin: n-oktanoli/ vesi	Huomautukset: Ei määritettävissä.
Itsesyttymislämpötila	Huomautukset: Ei määritettävissä.
Hajoamislämpötila	Huomautukset: Ei määritetty.
Viskositeetti	Huomautukset: Ei määritettävissä.

9.2 Muut tiedot

9.2.2 Muut turvallisuusominaisuudet

Huomautukset	Ei ilmoitettu.

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus

Reaktiivisuus	Ei reaktiivinen normaaleissa käyttö- ja varastointiolosuhteissa.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiilisuus	Tuote on pysyvä normaaleissa varastointiolosuhteissa.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus	Ei vaarallisia reaktioita normaaleissa käyttö- ja varastointiolosuhteissa.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Vältettävät olosuhteet	Ei tiedossa vältettäviä olosuhteita.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Vältettävät materiaalit	Ei tiedossa yhteensopimattomia materiaaleja.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Vaaralliset hajoamistuotteet	Ei tiedossa vaarallisia hajoamistuotteita.

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1 Tiedot asetuksessa (EY) N:o 1272/2008 määritellyistä vaaraluokista

Muita myrkyllisyystietoja	Tuotetta ei ole luokiteltu välittömän myrkyllisyyden perusteella.

Muut terveysvaaroja koskevat tiedot

Ihosyövyttävyyden / ihoärsytyksen arviointi	Tuotetta ei ole luokiteltu ihoa syövyttäväksi tai ärsyttäväksi.
Silmävaurion / -ärsyttävyyden arviointi	Tuotetta ei ole luokiteltu silmiä vaurioittavaksi tai ärsyttäväksi.
Herkistyminen	Tuotetta ei ole luokiteltu ihoa tai hengitysteitä herkistäväksi.
Mutageenisuus	Tuotetta ei ole luokiteltu perimää vaurioittavaksi.
Syöpävaarallisuus, muut tiedot	Tuotetta ei ole luokiteltu syöpää aiheuttavaksi. (IARC Int. Agency for Research Cancer.)
Lisääntymismyrkyllisyys	Tuotetta ei ole luokiteltu lisääntymiselle vaaralliseksi.

Elinkohtaisen myrkyllisyyden arviointi - kerta-altistuminen, luokitus	Tuotetta ei ole luokiteltu kerta-altistumisen aiheuttaman elinkohtaisen myrkyllisyyden perusteella.
Elinkohtaisen myrkyllisyyden arviointi - toistuva altistuminen, luokitus	Tuotetta ei ole luokiteltu toistuvan altistumisen aiheuttaman elinkohtaisen myrkyllisyyden perusteella. Pitkäaikainen ja/tai huomattava hienojakeisen kvartsipölyn hengittäminen voi kuitenkin aiheuttaa keuhkoihin kertyvien kvartsihiukkasten johdosta keuhkofibroosia (silikoosi).
Aspiraatiovaaraluokituksen arviointi	Tuotetta ei ole luokiteltu aspiraatiovaaraa aiheuttavaksi.

11.2 Tiedot muista vaaroista

Hormonitoimintaa häiritsevät ominaisuudet	Aineosat: ei ilmoitettu hormonitoimintaa häiritseviä ominaisuuksia.
Muut tiedot	Muita terveysvaikutuksia ei ole ilmoitettu.

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1 Myrkyllisyys

Ekotoksisuus	Tästä nimenomaisesta tuotteesta ei ole saatavilla ympäristömyrkyllisyystietoja.

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Pysyvyyden ja hajoavuuden kuvaus/arviointi	Ei sovellu epäorgaanisille aineille.

12.3 Biokertyvyys

Biokertyvyyden arviointi	Ei sovellu epäorgaanisille aineille.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Liikkuvuus	Liikkuvuus maaperässä on vähäistä.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset	Ei luokiteltu PBT/vPvB:nä voimassa olevien EU-kriteerien mukaan.

12.6 Hormonitoimintaa häiritsevät ominaisuudet

Hormonitoimintaa häiritsevät ominaisuudet	Aineosat: ei ilmoitettu hormonitoimintaa häiritseviä ominaisuuksia.

12.7. Muut haitalliset vaikutukset

Muut ekologiset tiedot	Tuotetta ei ole luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi. Tuotteen päästämistä ympäristöön tulee välttää.

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Asianmukaiset hävittämismenetelmät, tuote	Pakkauksista kertyvän jäämäaineen pölyämistä on vältettävä. Toimita tyhjät säiliöt hyväksyttyyn jätteenkäsittelylaitokseen kierrätystä tai hävittämistä varten.
Asianmukaiset hävittämismenetelmät, saastunut pakkaus	Käytetyt pakkaukset on säilytettävä suljetuissa astioissa. Älä uudelleenkäytä tyhjiä säiliöitä.
Muut tiedot	Hävitettävä voimassa olevien paikallisten ja kansallisten virallisten määräysten mukaisesti.

KOHTA 14: Kuljetustiedot

14.1. YK-numero

Huomautukset	Tuotetta ei ole luokiteltu kuljetusten suhteen.

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

14.3 Kuljetuksen vaaraluokat

14.4 Pakkausryhmä

14.5 Ympäristövaarat

Huomautukset	Tuotetta ei ole luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi.

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

Käyttäjän erityiset varotoimenpiteet	Ei erityisiä varotoimia.

14.7 Merikuljetus irtolastina IMO:n asiakirjojen mukaisesti

ICAO/IATA Lisätietoja

Muu kuljetus, lisätietoja	Ei tietoa saatavilla.

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Lainsäädäntö ja säädökset	Ei erityissäädöksiä.

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Kemikaaliturvallisuusarviointi on tehty	Ei
Kemikaaliturvallisuusarviointi	Tuote on vapautettu REACH-rekisteröinnistä, joten toimittaja ei ole suorittanut virallista kemikaaliturvallisuusarviointia tälle aineelle.

KOHTA 16: Muut tiedot

Käytettyjen H-lausekkeiden luettelo (kohdissa 2 ja 3)	H372 Vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa
Koulutusohjeet	Tutustuttava käyttöturvallisuustiedotteeseen. Työntekijöille on ilmoitettava kvartsipölyn esiintymisestä. Järjestettävä riittävästi tietoja, ohjeita ja koulutusta käyttäjille.
Tärkeimmät käyttöturvallisuustiedotteen laatimisessa käytetyt lähteet	Edellinen käyttöturvallisuustiedote 28.02.2019 Sosiaali- ja terveysministeriön asetus haitalliseksi tunnetuista pitoisuuksista 654/2020 (HTP-arvot 2020)
Käytetyt lyhenteet	DNEL: Derived No-Effect Level: johdettu vaikutukseton altistumistaso HTP: haitalliseksi tunnettu pitoisuus (Sosiaali- ja terveysministeriön määrittelemä) PNEC: Predicted No-Effect Concentration: arvioitu vaikutukseton pitoisuus
Muutokset edelliseen versioon (lisäykset, poistot tai tarkistukset)	28.2.2019: Käyttöturvallisuustiedote tarkistettu. 18.11.2022: REACH -asetuksen liitteen II ([EU] 2020/878) mukainen päivitys. 02.10.2026: Käyttöturvallisuustiedote tarkastettu.
Versio	2
Huomautukset	Vastuuvapauslauseke Käyttöturvallisuustiedote perustuu REACH asetuksen säännöksiin (1907/2006/EY; artikla 31 ja liite II), ja sen jälkeen voimaantulleiden muutosten mukaisesti. Käyttöturvallisuustiedotteen sisältö on tarkoitettu ohjeeksi materiaalin käsittelyyn asianmukaisin varotoimenpitein. Käyttöturvallisuustiedotteen vastaanottajan vastuulla on varmistaa, että kaikki jotka voivat käyttää ja käsitellä tuotetta, tai hävittää tuotteen, tai jotka voivat muulla tavoin tulla kosketukseen tuotteen kanssa, lukevat ja ymmärtävät tässä esitetyn tiedon. Tässä käyttöturvallisuus-tiedotteessa esitetyt tiedot ja ohjeet perustuvat ilmoitettuna päivänä saatavilla olleeseen tieteelliseen ja tekniseen tietoon. Sitä ei tule tulkita takuuna teknisestä suorituskyvystä tai sopivuudesta tiettyihin käyttökohteisiin, eikä se muodosta laillisesti voimassaolevaa sopimussuhdetta. Tämä käyttöturvallisuustiedotteen versio korvaa kaikki aiemmat versiot.